

Köp partnýorly gatnaşyklar nämüçin ýörgünli bolmaga başlady?

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Köp partnýorly gatnaşyklar nämüçin ýörgünli bolmaga başlady?

KÖP PARTNÝORLY GATNAŞYKLAR NÄMÜÇIN ÝÖRGÜNLI BOLMAGA BAŞLADY?

«Jennetde size köp ýoldaşlylyk mümkinçiligini berseler, näme jogap bererdiniz?»

ABŞ-da täze başlan ýassykdaş tapyp berýän «Couple to Throuple» gepleşiginde dört aýry jübüt «fantaziýalaryny hakykata öwürmek üçin» tropiki adada ýerleşen otele äkidilýär.

Bu jübütleriň maksady özlerine garaşýan 15 sany sallahdan birini gatnaşyklaryna çagyryp, üçtaraplaýyn gatnaşygyň üstünden köp partnýorly ýaşaýyş-durmuş formasynyň özlerine amatly tarapynyň bardygyny-ýokdugyny synag edip görmek.

Ýaryşyň alypbaryjysy Skott Ewans çägelikde wideokameralara seredip ýylgyrjaklap duran jübütlere «Bäri bu soraga jogap

tapyp boljak ygtybarly ýer» diýýär.

Birküç sagadyň içinde hemmesi düşeklerine üçünji adamy alýarlar (elbetde, gijeki wideokameralaryň astynda).

Soňkusy gün irden çak edilşi ýaly hemme zat bulaşýar. Çekeleşmeler, puşmanlyklar we her dürli geňsi ýagdaýlar ekrana gelýär.

Bu telegepleşikde jübütler gatnaşyklaryna üçünji adamy goşmagyň nähilidigini bilýärler

ABŞ-nyň «Peacock» platformasynda berilýän «Couple to Throuple» telegepleşiginde täzelikler baram bolsa, köp ýoldaşlylygy çynlakaý we inçelik bilen öwrenýän gepleşik däl. Ol başyndan ahyryna çenli dramalar bilen doly.

Şeýle-de bolsa, köp kişi bilen söýgi gatnaşyklaryny saklamagy (poliamoriýa) ýa-da has giňişleýin aýdylyşy ýaly, etiki köp ýoldaşlylygy esasy ugra alyp alyp barýan iň aktual programma bolmagy bilen ünsi çekýär.

Etiki köp ýoldaşlylyk taraplaryň başgalar bilen gatnaşykda bolup bilýän ähli gatnaşyklary üçin ulanylýan esasy adalga.

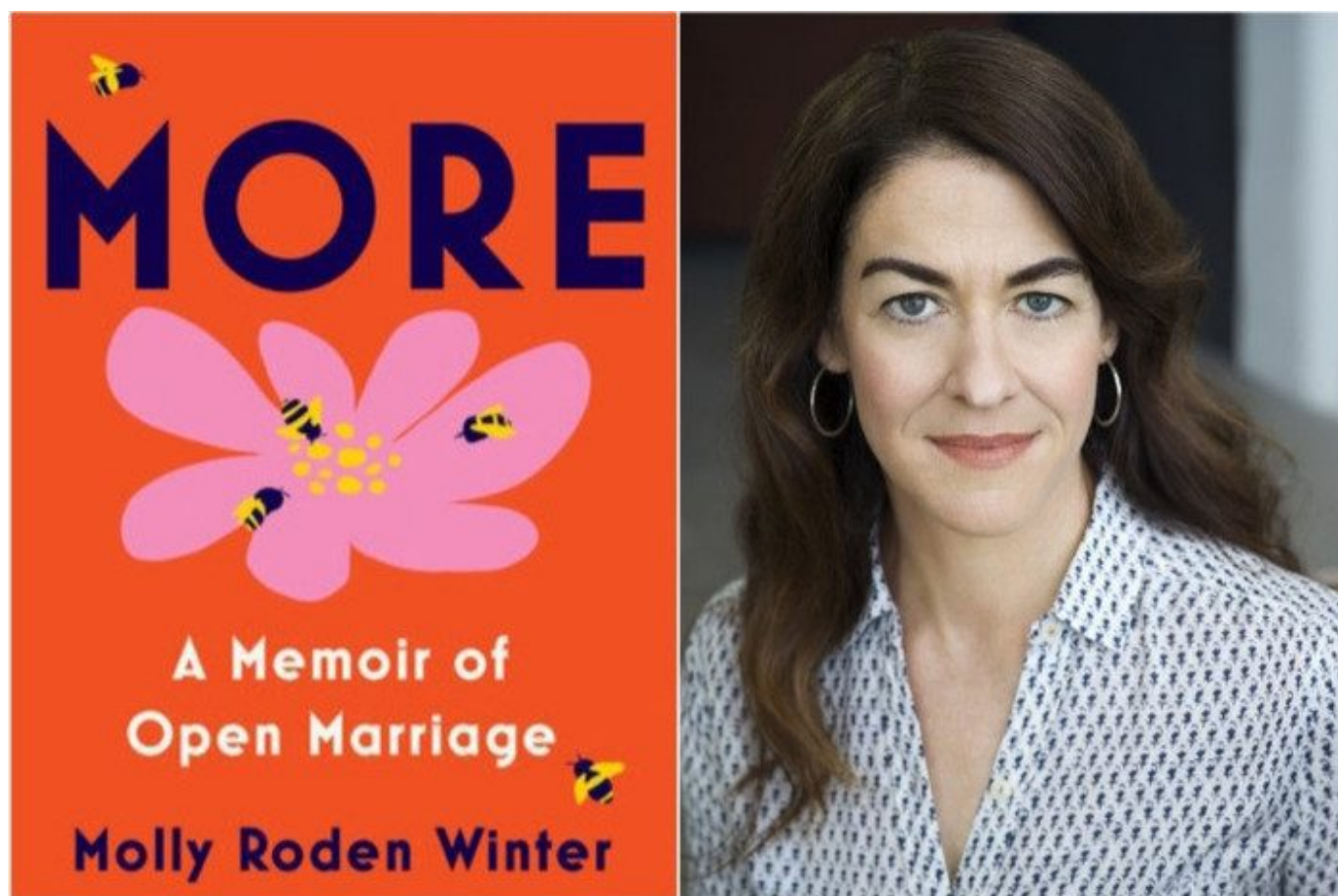
Mysal üçin, jübütleriň romantiki taýdan ýeke ýoldaşly bolup, jynsy taýdan köp ýoldaşly bolan açyk maşgala durmuşlary-da etiki köp ýoldaşlylygyň kesgitlemesi girýär.

Köp söýgülik bolsa şahslaryň birden köp adam bilen romantiki gatnaşyklary başdan geçiren ýagdaýynda ulanylýan adalga. Soňky hepdelerde etiki köp ýoldaşlylyk has köp agzalyp başlandy.

Nýu Ýorkuň «**New York Magazine**» žurnalynyň ýanwar aýyndaky sanynyň sahybynda köp söýgülik bardy.

Žurnal bular ýaly gatnaşyk görnüşiniň esasy akym bolmaga ýakynlaşjak derejede giňden ýaýrandygyny habar berýär.

Gatnaşyklaryň üstünde durup geçmek üçin giňişleýin gollanma taýýarlan žurnal polikul (köp ýoldaşly gatnaşyklardaky adamlaryň partnýorlary, partnýorlaryň beýleki partnýorlary we olaryňam partnýorlaryny öz içine alýan tor) bilenem gürründeşlik geçirdi.

Şeýle-de bir döwürde Molli Roden Uonteriň täze kitaby «**Has köpi. Açyk maşgala är-aýallyk ýatlamasy**» («More: A Memoir of Open Marriage») satuwa çykdy.

Elli bir ýaşly öňki mugallym 2008-nji ýyldan bäri äri bilen çykan açyk är-aýallyk turnirini gürrüň berýär.

Kitap çap edilenden bäri gyzgyn seslenme tapdy we bu birgiden

makala ýazyldy.

«New Yorker Magazine» žurnalynda çap edilen ylmy işiň ady hem:
«Köp söýgüsilik nädip beýle ýörgünli boldy?»

Köp söýgüsilik, açyk gatnaşyklar, erkin söýgi we başgalar bilen gatnaşyga girmäge rugsay berilýän gatnaşyklar... Adyna näme goýsaňyz şony goýuň, etiki köp ýoldaşlylyk täze çykan zat däl...

Köp söýgüsilik adalgasy togsanynjy ýyllarda orta çykan bolsa, köp ýoldaşly gatnaşyklaryň ýüzlerçe ýyllyk taryhy bar.

THE ETHICAL SLUT

THIRD EDITION | UPDATED & EXPANDED

JANET W. HARDY AND DOSSIE EASTON

1997-nji ýylda çap edilen **«Küntiniň etikasy»** («Ethical Slut») köp ýoldaşlylygyň «mukaddes gollanmasy» hasaplanýar. Bu kitapdan on, hatda ýigrimi ýyl soňam bu tema jemgyýetde o

diýen üns berilýän tema däl di. Emma soňky döwürde ýagdaý üýtgeýär.

Ester Perel ýaly meşhur seksopatolog terapistlerem köp ýoldaşlylygyň jemgyýetçiligiň ünsüne düşmegine goşant goşdy. Ekranlarda kinofilmleriň we teleseriallaryň tradision jynsy gatnaşyk hilllerinden has daşdaky gatnaşyk hilllerini görkezýändigine tomaşa edýäris.

Geçen ýylky «Passaž» kinofilminde gomoseksual är-aýaldan biriniň бага bir aýal bilen geteroseksual gatnaşyk saklaýşy gürrüň berilýär.

Zendeýanyň baş rolda oýnaýan, Luka Guadaninonyň şu ýyl görkezilmeli «Challengers» («Претенденты») kinofilminiň fragmentine hem üçtaraplaýyn (seksual) gatnaşygyň üstünde

durulýandygy görülyär.

• Geldi-geçer nysak däl

Köp söýgüligiň «nysakdygyny» aýdýanlara nägilelik bildirýänlerem bar.

«Has köpi» kitabyň awtory Uinter Brukliniň baý raýonlarynyň birinde ýaşaýar. «New Ýorker Magazine» žurnalynda çykan makalanyňam täsiri bilen köp söýgüligiň häzirki şäherli ýaşaýjylaryň täze ýaşaýyş-durmuş formasydygyny aýdýan tankydy bellikler bar.

«**The Atlantic**»-e ýazan Taýler Ostin Harper “Maşgala strukturasyndan iň köp peýda gören gatlak indem ýeke ýoldaşlylygy möwriti geçen we içgysgynç hasaplaýar» diýýär. Statistiki görkezijiler bolsa aýk gatnaşyk pikiriniň ýaýrap barýandygyny görkezýär.

«Pew Research» ylmy-barlag merkezine görä, ABŞ-daky otuz ýaşdan aşak kämillik ýaşyna ýetenleeeiň 51%-i aýk ýoldaşlylygy oňlaýana meňzeýär.

«YouGov» pikir soralsyk şereketi amerikanlaryň üçden biriniň ideal gatnaşyk kesgitlemesiniň berk ýeke ýoldaşlylykdan başga zatdygyny orta goýupdy.

- **«TikTok»-yň täsiri**

Seks we ýakyn gatnaşyklar boýunça terapist Rhian Kiwits “Soňky birnäçe ýylda köp söýgülilige açyk ýa-da muny synap görmek isleýän adamlaryň sanynyň artýandygyny görýäris» diýýär we sözünüň üstüne şulary goşýar:

«Käbirleri maşgalalydygyny açmak isleýän jübütler, käbirleri gatnaşyklaryny açmak isleýän söýgüliler, käbirleri-de, köp ýoldaşlylygyň öz durmuşlaryna nähili täsir etjekdigini we bu pikire nämüçin gelendiklerini gürrüň bermäge synanyşýan sallahlar».

Beýleki bir ýandan Kiwits köp söýgülilik bilen gyzyklanyp gürrüňdeş bolanlarynyň aglabasynyň kyrk ýaşdan aşakdadygyny aýdýar.

Sosial mediýanyň, aýratynam TikTok-yň ýaşlara etiki köp ýoldaşlylyk tejribelerini paýlaşma mümkinçiligini berendigini

aýdýar:

«Bu sosial mediýada paýlaşylýan bloglar köp ýoldaşlylygy adatylaşdyrmaga we töweregindäki syry aradan aýyrmaga ýardam etdi. Şeýle-de, örän köp adama bular ýaly bloglar elýeterlidigi üçin bu pikir has köp oňlanýar.

Şeýlelik bilen köp söýgüsiligiň diňe seksden we ýoldaşyň üýtgetmekden ybaratdygy baradaky ýalňys duýmalary-da (восприятие) ýykýarlar. Çünki köp aýallylyk gatnaşykda bolmak we gatnaşyk saklamakdyr».

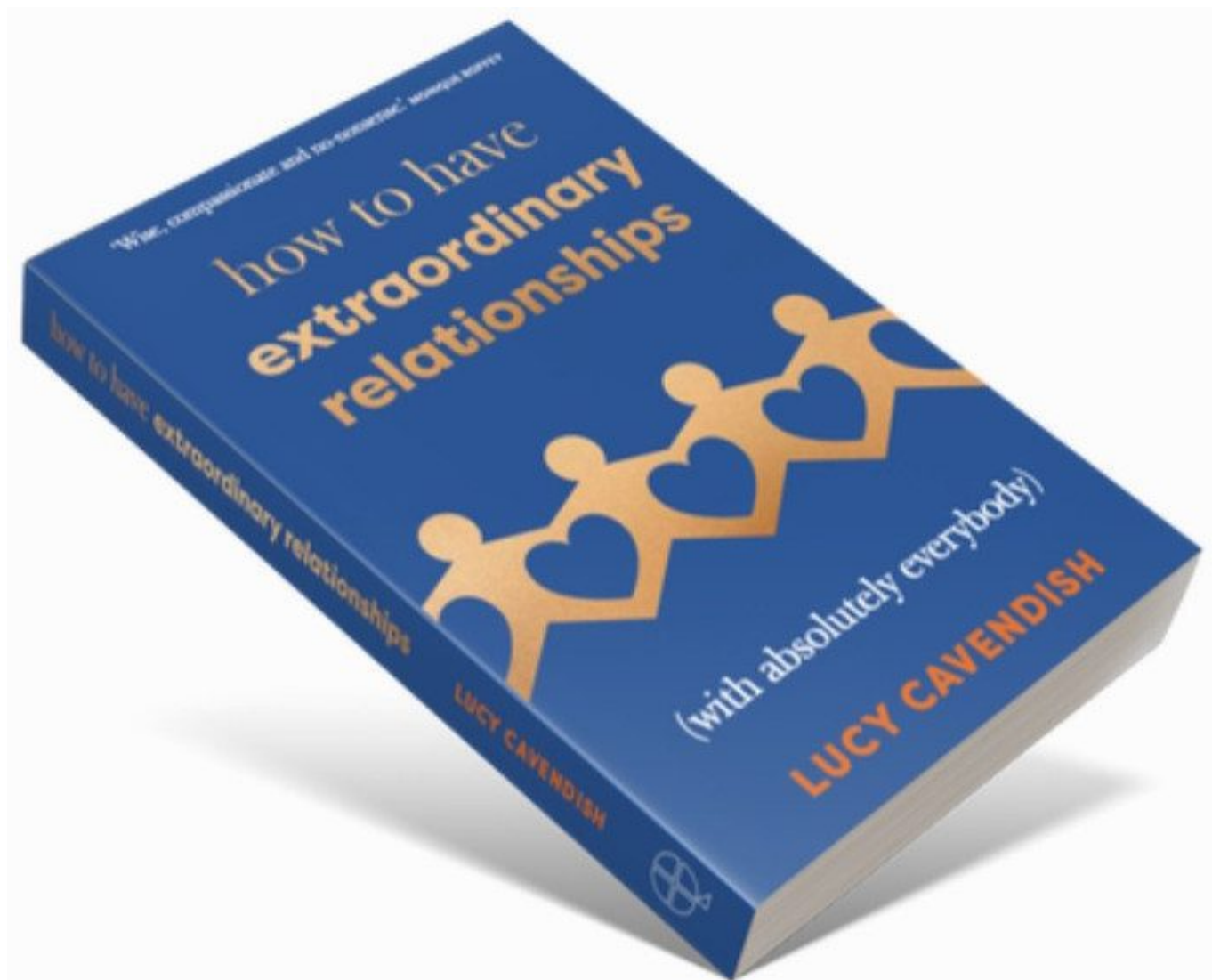
«Feeld» ýaly ýanýoldaş tapyp berýän programmalary-da köp ýoldaşlylygyň mazasyny bilmegi aňsatlaşdyrýar.

Jübüt therapisti, podkast alypbaryjysy we ýakynda çap edilmeli

«Nähili adatdan daşary gatnaşyklary başdan geçirip bilersiňiz?» («How to Have Extraordinary Relationships»)

kitabynyň awtory Lýusi Kawendiş jemgyýetdäki bu üýtgeşmäniň ýaş nesilleriň öňbaşçylygynda bolup geçendigini aýdýar:

«Maňa geňeş salmaga gelenleriň araaynda ýaşlar, 20-30 ýaşlarynyň başyndaky jübütler köp söýgüsilik pikirine doly ilgezik we käbirleri köp ýoldaşly gatnaşyklary başdan geçirýär».

Beýleki bir ýandan sekse az gyzykýan gartaşan jübütleriňem äraýallyklaryny açmaga gyzyklanýandygyny aýdýar:

«Garrylaryň arasynda-da «Etiki köp ýoldaşlylyk pikirini etdiňizmi?» soragyma hawa jogabyny berenleriň sany on ýyl öňkä garanda has köp».

Şol sebäpden populýar medeniýetiň öwrülişigi başdan geçirýän gatnaşyk hilllerini suratlandyrmak üçin tagalla edýändigine geň galyp oturasy zat ýok. Emma muny hemişe dogry görnüşde edýändiklerini aýdyp bolmaýar.

Ýoldaş tapyp berýän «Couple to Throuple» gepleşigine edilen iň uly bellikleriň birem, onuň köp ýoldaşlylygyň örän dar wersiýasyny görkezýändigini.

Gepleşigiň şahsy taýdan köp ýoldaşly bolmagy isleýänleri däl-de, gatnaşyklaryna üçünji adamy goşup, üçtaraplaýyn gatnaşyk etmek isleýänleri görkezýär, bulam bu toparyň köp ýoldaşlylaryň atasundaky kiçijik toparyny düzýär.

Hasam beteri jübütleriň birinden başga hemmesi (azyndan heniz

efire goýberilmesik üç bölüminiň dowamynda) bir aýaldan we bir erkekden ybarat, bile bolmak üçinem biseksual zenan gözleýän jübütlerden düzülen.

Gepleşikdäki sallahlaryň köpüsiniň köp söýgülilik tejribesi bar we muny hakykatdanam barlap göresleri gelýär. Jübütler bolsa muny diňe synaýana meňzeýär.

Köp ýoldaşly gatnaşyklar boýunça suratlandyrmalaryň köp ýoldaşlylar tarapyndan tankyt edilmegi täzelik däl.

«**Riverdale**» teleserialynyň geçen ýylky sezonunda hereket edýän dört baş gahryman dörttaraply romantiki gatnaşyk bilen başlapdylar.

Köp söýgülilik we etiki köp ýoldaşlylyk guramasynyň (OPEN) Ýerine ýetiriji komitetiniň başlygy Brett Çemberlen:

– “Riverdale» serialynda obrazlaryň köp ýoldaşly gatnaşygy köp ýoldaşlylygy adamlaryň şahsy aýratynlygynyň bir bölegi hökmünde çuňlaşdyryp beýan etmegiň ýerine diňe senaride tomaşaçylary aňk etmek üçin taýýarlanan täzelige meňzeýär – diýýär.

Telewizion we serial sektorlarynyň köp ýoldaşly gatnaşyklary has gowy görnüşde suratlandyrmak üçin entek kän çorba sowatmalydygyna garamazdan, Lýusi Kawendiş köp ýoldaşlylyk

hemmelere görä oňlanyljak zat bolmasa-da, ýeke ýoldaşlylygyň derňew astyna almagyň özüniň aýratyn peýdasynyň bardygyny aýdýar.

«Bu özüňizi nähili howpsuz duýýandygyňyz bilen baglanyşykly» diýen Kawendiş sözlerini şeýle jemledi:

«Köp adam muny agzamagy-da halamaýar, çünki söýýän adamlarynyň olary taşlamagyndan gorkýar we beýinlerimiz munuň öňüni alasy gelýär. Emma gatnaşyklar we seks hakynda pikir alyşýan temalarymyzy giňeptmek hemişe peýdalydyr».

Klara TROP.

«BBC Culture», 09.03.2024 ý. Publisistika